

Prof. n. dr hab. Wojciech Bieńkowski

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ MGRA TOMASZA NAPIÓRKOWSKIEGO NA TEMAT :
„DETERMINANTS OF U.S. FOREIGN DIRECT INVESTMENT IN CENTRAL EUROPEAN COUNTRIES
FROM 1996 TO 2010”

Uwagi wstępne

Poniżej przedstawiona recenzja dotyczyć będzie następujących zagadnień:

- oceny trafności wyboru tematu;
- oceny konstrukcji pracy;
- zawartości merytorycznej i aktualności faktów i danych;
- trafności wyboru metody badawczej;
- omówieniu wyników badań i ich interpretacji;
- uwag dotyczących kwestii językowych i redakcyjnych;
- oceny końcowej w kontekście konieczności sprostania wymogom stawianym tego typu pracom.

Trafność wyboru tematu

Nie ma najmniejszych wątpliwości, że temat jest ważny i że istnieje potrzeba pogłębienia wiedzy na temat czynników determinujących działania amerykańskich podmiotów gospodarczych w Europie Środkowej, w tym i w Polsce. Tym bardziej, że dla tego obszaru Europy Stany Zjednoczone są najważniejszym inwestorem spoza obszaru UE a wiedza na temat tych inwestycji jest stosunkowo ograniczona. Jak to bowiem mocno podkreśla autor, istnieją tylko dwa znane szerzej raporty na ten temat autorstwa KPMG i Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce /AmCham/ z 2010 roku które, należy domniemywać, raczej nie są dostatecznie dobrym czy istotnym źródłem informacji zdaniem autora, ponieważ w dalszej części swojej rozprawy autor się do nich praktycznie się nie odwołuje /wyjątkiem jest pewne niewielkie w sumie odniesienie w pkt. 4.5 rozdziale IV –tym/ i może dlatego też nie umieszcza ich w spisie cytowanych źródeł.

Słowem, autor uzasadnia i eksponuje już we wstępie pewną wyjątkowość i tym samym wagę tematu swej pracy, z czym szczerze mówiąc, właściwie nie można się nie zgodzić. Tym bardziej, że o pewnej istotnej dodatkowej wartości tego ważnego tematu badawczego a świadczy także zaproponowane przez autora instrumentarium analityczne,

jakim jest zaprezentowany w pracy zestaw narzędzi badawczych z obszaru ekonometrii stosowanej, o czym szerzej w dalszej części tej recenzji. Inaczej mówiąc, wybór tematu i sposób podejścia do wybranego zagadnienia powinna być i jest oceniona pozytywnie.

Struktura i objętość pracy

Praca mieści się w standardowych wymiarach, liczy 225 stron z czego 207 stron to treści merytoryczne, pozostałe to bibliografia, spisy tabel i wykresów.

Struktura pracy jest prawidłowa. Praca składa się ze wstępu, czterech rozdziałów i zakończenia. Poszczególne części są dobrze wyważone. Logika prezentacji merytorycznych treści zawartych w poszczególnych częściach jest zachowana. Zawartość merytoryczna pracy i jej sekwencyjność przedstawiona jest klarownie w spisie treści i we wstępie. Tam też przedstawiona jest hipoteza badawcza w podziale na hipotezę główną i na hipotezy pomocnicze/wspomagające. Poszczególne rozdziały poświęcone są odpowiednio: zagadnieniom teoretycznym, metodologicznym, prezentacji danych statystycznych a następnie badaniom zależności przyczynowo-skutkowych przy pomocy modeli ekonometrycznych. Pracę wieńczą wnioski, bibliografia i spis tabel.

Słowem, architektura tej recenzowanej pracy i jej nominalna treść, zawarta w tytułach rozdziałów i podrozdziałów, nie budzi zastrzeżeń.

Zawartość merytoryczna pracy

Jak wspomniano, główną hipotezę badawczą autor zaprezentował we wstępie pracy stwierdzając, że BIZ USA w Europie Środkowej nie są pochodną struktury popytu zgłaszanego na dobra i usługi przez kraje lokalizacji, ale wynikają one z potrzeb inwestorów amerykańskich, którzy szukają dogodnych miejsc dla swojej produkcji lub centrów dystrybucji w tym obszarze Europy.

Natomiast trzy hipotezy pomocnicze mówią o kolejnych czynnikach wpływających na amerykańskie inwestycje w Europie Środkowej, a mianowicie:

- negatywnym raczej wpływie niskiej wydajności pracy w kraju ew. lokalizacji na napływ BIZ z USA;
- pozytywnym wpływie wzrostu eksportu z kraju lokalizacji i poprawie jego cenowej konkurencyjności na napływ amerykańskich inwestycji, oraz
- pozytywnym lub negatywnym wpływie kosztów i/lub stopnia trudności/łatwości uzyskania kredytu w kraju lokalizacji amerykańskich inwestycji.

Sprawdzeniu trafności tych hipotez podporządkowana została struktura pracy i jej merytoryczna zawartość.

